

Innspill til stortingsmelding «Langsiktig verdiskaping fra norske energiresurser»

1 Videreutvikling av Norge som energiprovins

Paris-avtalen og norske klimamål danner utgangspunkt for utviklingen av en fremtidsrettet energiprovins i Norge og på norsk sokkel. En strategisk og helhetlig tilnærming til utvikling av norske energiresurser de neste tiårene kan bidra til å nå klimamålene og samtidig legge grunnlaget for ny lønnsom industri og arbeidsplasser. En helhetlig norsk politikk med bred støtte vil istandsette Norge til å utnytte hele det norske ressurspotensialet innenfor rammen av klimamålene. Norge har gode forutsetninger for å lykkes med å skape internasjonalt konkurransedyktig industri gjennom utviklingen av en helhetlig energiprovins.

Equinor har som ambisjon å bli et klimanøytralt energiselskap innen 2050. Vi vil være et ledende selskap i det grønne skiftet. I snart 50 år har selskapet vært med å utvikle norsk kontinentalsokkel til en av verdens fremste olje- og gassprovinser. En norsk energiprovins må bygge på effektiv produksjon av olje- og gassressurser med lave klimagassutslipp. Det må utvikles rammevilkår for industrialisering av flytende havvind, og det må legges til rette for nye verdikjeder og et marked for fangst, transport og lagring av CO₂ som også danner grunnlaget for utvikling av helhetlige hydrogen-verdikjeder.

2 Hovedpunkter

- Produksjonen av olje og gass er et viktig fundament for utviklingen av en norsk helhetlig energiprovins. Utslippene fra produksjonen må reduseres, slik at de er nær null i 2050. Det er også nødvendig at utnyttelsen av eksisterende infrastruktur og ressursgrunnlag på norsk sokkel (NCS) optimaliseres gjennom økt utvinning, levetidsforlengelser og fortsatt leting. Forutsetningen er stabile rammevilkår, tilgang på leteareal og en fortsatt god arbeidsdeling mellom selskap og myndigheter.
- Elektrifisering er avgjørende for å redusere utslippene på norsk sokkel. Flere og raskere investeringer i norsk kraftproduksjon og kraftnett er nødvendig for at Norge og norsk sokkel skal kunne elektrifiseres.
- Rammevilkår og betingelser for havvind på norsk sokkel må raskt komme på plass, spesielt for havvindprosjekter som kan levere elektrifiseringsløsninger for olje og gass, men også for generell industriell utvikling av havvind.
- Utvikling av en kommersiell verdikjede for CCS er grunnlaget for en mulig storskala hydrogen-verdikjede i Norge basert på avkarbonisert naturgass. Dette kan ikke skje uten bidrag fra myndigheter i mange land.
- Både selskaper og myndigheter må ha som mål å utvikle både markeder og verdikjeder for nye fornybare løsninger og for CO₂-håndtering.
- Forvaltningsmodellen, med sin klare arbeidsdeling mellom staten og industrien, må videreutvikles og tilpasses utviklingen av en energiprovins som tar i bruk alle Norges energiresurser.

3 Hvordan norsk sokkel kan levere energi i en nullutslippsverden

3.1 Olje og gass er fundamentet for en norsk energiprovins

I 2050 forventes produksjonen av olje og gass fra norsk sokkel minst å være halvert fra dagens nivå. Og produksjonen vil skje med nær null utslipp av klimagasser. I samme periode forventes det at større deler av oljeproduksjonen vil gå til sektorer som ikke forbrenner olje, men utnytter denne i industrielle prosesser uten klimagassutslipp. I et slikt perspektiv vil olje fra NCS uten klimagassutslipp i produksjonen kunne ha en konkurransefordel. Verdiskapingen fra sokkelen er nødvendig for å finansiere oppbyggingen av nye verdikjeder, opprettholde en robust leverandørindustri i oppbyggingsfasen og for å kunne endre norsk energiproduksjon i en lavutslippsretning.

Mellom 2020 og 2030 er det estimert at olje- og gassproduksjonen fra Equinor-opererte felt og anlegg og kontantstrøm fra Petoro vil skape inntekter på 2700-3000 milliarder kroner til den norske stat (avhengig av prisforutsetninger). Selv om gassvolumene vil reduseres fra midten av 2020-tallet, representerer dette store langsiktige verdier for Norge. Fortsatt økt utvinning og levetidsforlengelser, utvikling av nye ressurser nær eksisterende infrastruktur og nye felt er sentralt i en norsk energiprovins. For å opprettholde lønnsom og effektiv produksjon frem mot 2040 og samtidig redusere utslippene

fra produksjonen, vil det være avgjørende med strukturelle endringer på sokkelen. Bærekraftige utvinningsløsninger som både reduserer klimautslipp og øker lønnsomhet vil gjøre at produksjonen i fremtiden vil skje fra færre installasjoner.

3.2 Muligheten for havvind er nå

Havvind representerer et av de mest lovende områdene for å øke energiproduksjonen. Norge er godt posisjonert for å bli et ledende land innenfor utviklingen av flytende havvind. Samtidig er konkurransen stor om å ta ledelsen i denne utviklingen. Mange land satser betydelige ressurser for å utvikle en flytende havvindsindustri. Kostnadene for flytende havvind vil kunne reduseres betraktelig de neste årene, slik det har skjedd for bunnfast havvind. Norsk leverandørindustri kan gjennom et hjemmemarked posisjonere seg for å kunne høste fra et sterkt voksende internasjonalt marked de neste tiårene. Det forutsetter at Norge formulerer en langsiktig ambisjon og fastsetter nødvendige rammebetingelser som sikrer norsk industri og norske arbeidsplasser. I et lengre perspektiv er det et stort potensial for lønnsom eksport av kraft fra norsk havvind til Europa. Ifølge EU er det behov for 300 GW havvind innen 2050 for å nå klimamålene. Tilsvarende forventes det at Storbritannia vil kunne ha behov for 100 GW havvind innen 2050. EU ønsker også såkalte «hybridprosjekter», dvs. havvindprosjekter knyttet til flere land. Her er det store muligheter for norsk havvind, og det er viktig at norske myndigheter engasjerer seg i rammeverkdiskusjonene med EU og andre relevante land.

Havvind kan også bidra som elektrifiseringsløsning for olje- og gassinstallasjoner. Dette forutsetter en rask klargjøring av rammebetingelser som gjør slike prosjekter attraktive.

3.3 CCS er avgjørende for hydrogen

For å oppnå ambisjonen om klimanøytralitet er det nødvendig med et velfungerende kommersielt marked for karbonfangst og -lagring (CCS), naturlige karbonluk, samt konkurransedyktige teknologier for hydrogen. Equinor har over 20 års erfaring med CO₂ lagring. Med Northern Lights/Langskip vil man på sikt kunne tilby CO₂ lagring av store volumer til industrier både i Norge og Europa som ellers ikke kan avkarboniseres. I videreutviklingen av en slik industri i forlengelsen av Langskip vil Norge kunne bidra til kutt i klimagassutslipp utover egne kutt samtidig som det skapes en kommersielt lønnsom industri. Utviklingen vil også kunne sikre norske industriarbeidsplasser og aktivitet knyttet til boring av brønner, marine operasjoner og annen leverandørindustri. En norsk CCS-industri vil også kunne eksportere både kunnskap og produkter i fremtiden. Det er derfor avgjørende at meldingen legger til rette for videre utlysninger av lisenser for CO₂-lagring og legger på plass rammevilkår og betingelser for en slik utvikling. Equinor viser ellers til innspillet til veikartet for hydrogen.

Norge har gode forutsetninger for å utvikle en ny grønn verdikjede knyttet til batteriproduksjon med konkurransedyktige rammevilkår. Equinor har sammen med Hydro og Panasonic innledet et samarbeid for å se på dette. En mulig ny verdikjede på norsk sokkel er knyttet til utvinning av mineralressurser på en ansvarlig og bærekraftig måte.

4 Betingelser og rammevilkår

Stortingets vedtak om en midlertidig skattepakke i juni 2020 bidrar til å opprettholde aktiviteten i norsk industri i en kritisk periode, og synliggjør verdien av brede kompromisser. Når skattepakken utløper i 2022 er det viktig at de etablerte og stabile rammevilkårene opprettholdes. Skattepakken vil også kunne gi erfaringer som kan nyttes til å forme fremtidige stabile rammevilkår for industriell utvikling av nye verdikjeder. Etablering av nye verdikjeder krever utvikling av rammevilkår og reguleringer som skaper stabilitet og forutsigbarhet for industriutvikling, og som stimulerer til utvikling av kommersielle markeder. En prioritet er å så snart som mulig få på plass nødvendige betingelser og rammevilkår for utvikling av flytende havvind i Norge, for havvindprosjekter for eksport og for havvindprosjekter som kan elektrifisere olje- og gassprosjekter.

5 Hvordan kan målet om å kutte 50 % av utslippene i 2030 nås?

Equinor og industriens plan fra januar 2020 om å kutte klimagassutslippene fra produksjon 40 % i 2030, 70 % i 2040 og å nå nær null i 2050 er en ambisiøs plan. Stortinget har bedt om at regjeringen, sammen med industrien lager en plan for hvordan man kan redusere utslippene av klimagasser med 50 % innen 2030. Å øke ambisjonen fra 40 % til 50 % er mulig, men det vil medføre at tiltakskostnadene øker vesentlig samtidig som produksjonen kan bli redusert tidligere enn nødvendig. Det vil også kunne framskynde en prosess med konsolidering av infrastruktur. Elektrifisering av installasjoner er helt avgjørende for å nå målet. Økte og hurtigere investeringer i norsk kraftnett er derfor avgjørende. Elektrifisering gir reelle kutt i utslipp globalt, dersom det skjer innenfor et EU-rammeverk for kvoter som vil strammes inn fremover.

Nødvendige investeringer for å kutte utslippene av klimagasser med 40 % fram til 2030 er estimert til rundt 50 milliarder kroner for Equinor. En god del av disse prosjektene er marginalt lønnsomme, eller går i null, andre har negativ nåverdi.

Prosjektene har en tiltakskost per tonn reduserte utslipp som er sammenlignbare med andre tiltak i Norge. Hver for seg gir de betydelig reduksjon av utslipp i Norge.

Når målet for kutt i utslipp økes med nye 10 prosentpoeng må ytterligere tiltak på plass. Dette er mer umodne prosjekter med høyere investeringsbehov og høyere tiltakskost per tonn redusert utslipp. Det totale investeringsbehovet øker vesentlig fra de 50 milliardene Equinor tidligere har angitt for å nå målet om 40 % kutt i klimagassutslippene i 2030. Det er viktig å unngå at den økte ambisjonen fører til kostbare investeringer på installasjoner med kort gjenværende levetid. Myndighetene må sammen med industrien sikre en hensiktsmessig avveining mellom å investere i tiltak som gir kutt av utslipp i Norge eller i tiltak som skaper nye verdikjeder og arbeidsplasser i Norge og som bidrar vesentlig til kutt i klimagassutslipp på et globalt nivå.